

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 3 marca 2025 r.

Pozycja 107

POSTANOWIENIE

z dnia 3 października 2024 r.

Sygn. akt Ts 182/23

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej spółki N. Spółka Akcyjna z siedzibą w W. o zbadanie zgodności:

- 1) art. 1a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716, ze zm.) „z uwagi na zawarte w tym przepisie odesłanie do przepisów prawa budowlanego, które nie pozwala na precyzyjne ustalenie, czym jest budowla stanowiąca przedmiot opodatkowania w podatku od nieruchomości, co w konsekwencji umożliwia uznanie – dla celów prawa podatkowego (przepisów regulujących podatek od nieruchomości) – za budowlę obiektu, który w przepisach prawa budowlanego nie został wskazany ani jako obiekt budowlany, ani jako budowla, w tym w szczególności umożliwia uznanie – dla celów prawa podatkowego (przepisów regulujących podatek od nieruchomości) – za budowlę obiektu wymienionego w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (dalej: „Pb”; Dz. U. z 2016 r., poz. 290 t.j.; Dz. U. z 2017 r., poz. 1332 t.j.) tylko z tego powodu, że obiekt ten został wymieniony w tym przepisie, choć przepis ten określa, czym jest tymczasowy obiekt budowlany, nie zaś obiekt budowlany czy budowla”;
- 2) art. 1a ust. 1 pkt 2 w związku z art. 1a ust. 1 pkt 1 ustawy, o której mowa w punkcie pierwszym „z uwagi na nieprecyzyjne określenie, czym na gruncie art. 1 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy jest obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, «który jest trwale związany z gruntem», co jest skutkiem nieostrości tego pojęcia oraz skutkiem zawartego w zaskarżonych przepisach odesłania do przepisów prawa budowlanego, co w konsekwencji – ze względu na to, że na gruncie art. 1a ust. 1 pkt 2 ww. ustawy zakwalifikowanie obiektu jako budynku wyłącza jego jednoczesne zakwalifikowanie jako budowli – uniemożliwia ustalenie, czym jest budowla stanowiąca przedmiot opodatkowania w podatku od nieruchomości”;

z art. 64 ust. 1 i 3 w związku z art. 2 i art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 7 lipca 2023 r. (data nadania) N. Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (dalej: skarżąca) wystąpiła z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Decyzją z 4 października 2019 r. (nr [...]) Prezydent Miasta B. odmówił skarżącej stwierdzenia nadpłaty w podatku od nieruchomości za 2017 rok. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w P. 30 grudnia 2019 r. (nr [...]) orzekło o utrzymaniu powyższej decyzji w mocy.

Na to rozstrzygnięcie skarżąca wniosła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł., który wyrokiem z 30 września 2020 r. (sygn. akt [...]) ją oddalił. W związku z powyższym złożyła skargę kasacyjną, którą Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem 16 lutego 2023 r. (sygn. akt [...]) również oddalił. Orzeczenie to – doręczone skarżącej 7 kwietnia 2023 r. – wskazane zostało jako ostateczne rozstrzygnięcie w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji.

Zarządzeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 3 listopada 2023 r. (doręczonym skarżącej 23 listopada 2023 r.) wezwano skarżącą do usunięcia braku formalnego skargi przez udokumentowanie daty doręczenia skarżącej orzeczeń wskazanych w skardze konstytucyjnej jako ostateczne (np. dostarczenie poświadczonego za zgodność z oryginałem urzędowego poświadczenia doręczenia, ponieważ do skargi załączono urzędowe poświadczenie doręczenia niepoświadczony za zgodność).

W piśmie procesowym z 29 listopada 2023 r. (data nadania) skarżąca usunęła wskazany brak.

W ocenie skarżącej art. 1a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 716, ze zm.; dalej: u.p.o.l.) narusza: a) art. 64 ust. 1 w związku z art. 2 i art. 217 Konstytucji, ponieważ „zawarte w tym przepisie odesłanie do znaczenia pojęcia obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, nie zabezpiecza podatników i ich majątku przed takim zastosowaniem tych przepisów, które prowadzić może do arbitralnego identyfikowania budowli jako obiektu stanowiącego przedmiot opodatkowania w podatku od nieruchomości (ze względu na nieokreśloność zakwestionowanego przepisu, tj. naruszenie art. 2 i art. 217 Konstytucji RP), skutkiem czego majątek ten nie jest chroniony prze[d] jego uszczupleniem wynikającym z możliwości pobrania podatku w kwocie wyższej niż wynikająca z ustawy podatkowej”; b) art. 64 ust. 3 w związku z art. 2 i art. 217 Konstytucji, „gdyż zaskarżone przepisy nie spełniają wymagań określoności (...) przez co stanowią niedopuszczalne ograniczenie prawa własności”.

Natomiast art. 1a ust. 1 pkt 2 w związku z art. 1a ust. 1 pkt 1 u.p.o.l. naruszają: a) art. 64 ust. 1 w związku z art. 2 i art. 217 Konstytucji, albowiem „zdefiniowanie od strony negatywnej budowli podlegającej podatkowi od nieruchomości poprzez pojęcie budynku, którego znaczenie zostało określone w przepisie odsyłającym do znaczenia pojęcia obiekt budowlany w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, nie zabezpiecza podatników i ich majątku przed takim zastosowaniem tych przepisów, które prowadzić może do arbitralnego identyfikowania budowli jako obiektu stanowiącego przedmiot opodatkowania w podatku od nieruchomości (ze względu na nieokreśloność zakwestionowanego przepisu, tj. naruszenie art. 2 i art. 217 Konstytucji RP), skutkiem czego majątek ten nie jest chroniony prze[d] jego uszczupleniem wynikającym z możliwości pobrania podatku w kwocie wyższej niż wynikająca z ustawy podatkowej”; b) art. 64 ust. 3 w związku z art. 2 i art. 217 Konstytucji, „gdyż – [w] zakresie, w jakim chodzi o rozgraniczenie zakresów znaczeniowych pojęć budowli i budynków jako przedmiotów opodatkowania w podatku od nieruchomości – zaskarżone przepisy nie spełniają wymagań określoności (...) przez co stanowią niedopuszczalne ograniczenie prawa własności” (s. 23-24 skargi).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań, jest oczywiście bezzasadna lub gdy braki formalne nie zostały usunięte w ustawowym terminie.

2. Wyrokiem z 4 lipca 2023 r., sygn. SK 14/21 (OTK ZU A/2023, poz. 59), Trybunał orzekł już, że „I. Art. 1a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70) jest niezgodny z art. 84 i art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. II. Przepis wymieniony w części I traci moc obowiązującą po upływie 18 (osiemnastu) miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej”. W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że „z powodu stwierdzenia niezgodności art. 1a ust. 1 pkt 2 u.p.o.l. z art. 84 i art. 217 Konstytucji, postępowanie w zakresie oceny zgodności przedmiotu kontroli z pozostałymi wzorcami kontroli [tj. m.in. z art. 64 ust. 1 i 3] podlega umorzeniu na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK ze względu na zbędność wyrokowania”. Trybunał uznał również, że konieczne jest ponowne sformułowanie definicji budowli bezpośrednio w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych, bez odwoływania się do przepisów innych ustaw. Podobne zastrzeżenia sformułowano względem definicji budynku, wskazując, że definicja ta nie powinna odnosić się do przepisów prawa budowlanego.

Powyższym orzeczeniem Trybunał Konstytucyjny orzekł więc merytorycznie o wszystkich żądaniach skarżącej sformułowanych w analizowanej sprawie. Zauważyć jednocześnie należy, iż skarga została wniesiona do Trybunału 7 lipca 2023 r., czyli już po wydaniu przedmiotowego orzeczenia z 4 lipca 2023 r. Z tego względu zarzuty zawarte w skardze konstytucyjnej uznać należy za oczywiście bezzasadne.

Mając powyższe na względzie, Trybunał, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK, postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącej przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.